

Äänekosken Asumispalvelusäätiö sr:n sääntöjen muuttaminen

KH 07.11.2022 § 299

Yleistä

Äänekosken Asumispalvelusäätiö sr on vuonna 1987 rekisteröity säätiö, jonka tarkoituksena säätiön sääntöjen 2 §:n 1 momentin mukaan on harjoittaa ja edistää kaikenlaista vanhusten ja eläkeläisten palveluun liittyvää harrastusta ja toimintaa Äänekosken kaupungissa. Tarkoitustaan säätiö toteuttaa avustamalla vanhusten ja eläkeläisten palvelujärjestöjä, rakennuttamalla, hankkimalla ja ylläpitämällä asuntoja ja palvelutaloja sekä edistämällä ja harjoittamalla vanhusten ja eläkeläisten palveluun liittyvää viriketoimintaa.

Säätiön sääntöjen 5 §:n 1 momentin perusteella säätiön hallituksessa on viisi jäsentä ja näiden henkilökohtaiset varajäsenet. Äänekosken kaupunki valitsee kaikki jäsenet ja varajäsenet, joten säätiö on kaupungin määräysvallassa.

Nykyiset säännöt

Säätiön nykyiset säännöt ovat tulleet voimaan vuonna 1987. Sääntöjä on pidettävä pahoin vanhentuneina, sillä niiden voimaantumisen jälkeen säätiöiden toimintaa ja hallintoa koskeva lainsäädäntö on muuttunut merkittävästi. Vuoden 1930 säätiölaki on korvattu säätiölain kokonaisuudistuksessa säädetyllä uudella säätiölailla (487/2015), joka pantiin voimaan vuonna 2015. Uusi säätiölaki vaikutti muun muassa säätiöiden sääntöjen vähimmäisisältöön ja eräisiin säätiöiden toimintaa koskeviin ja säätiöiden säännöissä esiintyviin käsitteisiin.

Myös tilintarkastuslaki ja kirjanpitolaki on uudistettu vuoden 1987 jälkeen. Tilintarkastuksen osalta on erityisesti huomattava, että niin sanottu maallikkotilintarkastus on poistettu myös säätiöistä. Säätiön säännöistä riippumatta on tilintarkastajana voinut 1.1.2012 alkaen toimia vain hyväksytyt tilintarkastajat.

Luonnos uusiksi säännöiksi

Hallintojohtaja on valmistellut luonnoksen Äänekosken Asumispalvelusäätiö sr:n uusiksi säännöiksi. Luonnos on laadittu siten, että se noudattelee pääosin säätiölaissa (487/2015) säädettyä sääntöjen vähimmäisisältöä. Luonnokseen on kuitenkin kirjoitettu eräitä määräyksiä, jotka perustuvat säätiön asemaan kaupungin määräysvallassa olevana kaupunkikonsernin osana.

Sääntöluonnoksen mukaan myös säätiön tarkoitusta ja toimintamuotoja koskevat määräykset muuttuisivat. Säätiön toiminnan kohderyhmät on hyvä määrittellä aiempaa laajemmin, jotta säätiön kiinteistöomaisuuden käytössä ei ole tarpeettoman ankaria rajoituksia. Uusi tarkoitus ei poikkea olennaisesti alkuperäisestä tarkoituksesta.

Sääntöjen toimintamuotomääräyksissä puolestaan on perusteltua pitäytyä sellaisiin muotoihin, joilla säätiö tosiasiasa toimii ja jotka ovat tosiasiasa mahdollisia myös sen jälkeen, kun sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestäminen ja tuottaminen siirtyy kunnilta hyvinvointialueille 1.1.2023 lukien.

Hallintojohtaja selostaa sääntöluonnosta kokouksessa.

Sääntöjen muuttamismenettely

Äänekosken Asumispalvelusäätiö sr:n hallitus on käsitellyt sääntöjen muuttamista kokouksessaan 19.10.2022, hyväksynyt sääntöluonnoksen ja päättänyt pyytää säännöistä lausunnon Äänekosken kaupungilta.

Säätiön hallitus päättää sääntöjen muuttamisesta lausunnon saatuaan. Säätiölain 6 luvun 5 §:n 1 momentin mukaan sääntöjen muuttamista koskeva päätös on viivytyksettä ilmoitettava rekisteröitäväksi, eikä sitä saa panna täytäntöön ennen kuin se on rekisteröity.

Toimivalta

Äänekosken kaupungin konserniohjeen 6.3 kohdan perusteella kaupungin määräysvallassa olevalla säätiöllä on velvollisuus hankkia kaupungin kanta sääntöjen muuttamiseen ennen päätöksentekoa. Kaupungin kannasta päättää konsernijohto.

Äänekosken kaupungin hallintosäännön 20 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaan kaupunginhallitus antaa kaupungin ennakkokannan konserniohjeen edellyttämässä asioissa. Lisäksi hallintosäännön 22 §:n 1 momentin 19 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin osallistumisesta säätiön perustamiseen ja hallintoon.

Säätiön nykyisten sääntöjen 14 §:n 2 momentin mukaan ”(e)nnen kuin säätiön hallitus hyväksyy sääntömuutoksen, asiasta on hankittava lausunto Äänekosken kaupunginvaltuustolta.” Sääntömuutosta ei kuitenkaan käsitellä valtuustossa, sillä valtuusto on edellä tarkoitetuilla hallintosäännön määräyksillä siirtänyt asiaa koskevan toimivallan kaupunginhallitukselle.

Kuntalain (410/2015) 91 §:n 1 momentin mukaan valtuusto voi hallintosäännössä siirtää toimivaltaansa kunnan muille toimielimille. Koska valtuusto siirtää toimivaltaa vain hallintosäännöllä, siirto ei voi perustua säätiön sääntöihin eikä tehty siirtopäätös jäädä vaikutuksettomaksi säätiön sääntöjen johdosta.

Liitteet

Liitteenä ovat seuraavat asiakirjat:

- Säätiön nykyiset säännöt

- Luonnos säätiön uusiksi säännöiksi
- Pöytäkirjanote säätiön hallituksen päätöksestä

Valmistelija Hallintojohtaja Aleks Heikkilä, puh. 040 823 7921

Esittelijä Kaupunginjohtaja Matti Tuononen

Päätösehdotus Kaupunginhallitus päättää, että Äänekosken kaupunki antaa asiassa seuraavan lausunnon:

Äänekosken kaupunki hyväksyy Äänekosken Asumispalvelusäätiö sr:n sääntöjen muuttamisen liitteenä olevan luonnoksen mukaisesti. Kaupunginhallitus kehottaa kaupungin valitsemaan säätiön hallituksen jäseniä ehdottamaan ja kannattamaan sääntöjen muuttamista luonnoksen mukaisesti.

Päätös Hyväksyttiin.

- - - - -

Merkittiin, että tämä asia käsiteltiin kokouksen neljäntenä asiana.

- - - - -

Henna Penttinen (yhteisöjäävi; Äänekosken Asumispalvelusäätiö sr:n hallituksen varajäsen) ja Matti Virtanen (yhteisöjäävi; Äänekosken Asumispalvelusäätiö sr:n hallituksen jäsen) totesivat olevansa esteellisiä ja poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Pasi Hartikka ja Anna-Riitta Pentinpuro osallistuivat varajäsenenä tämän asian käsittelyyn ja päätöksentekoon.

- - - - -

KH 16.12.2024 § 331
954/00.01.01.00/2022

Äänekosken Asumispalvelusäätiö sr:n voimassa olevien sääntöjen 2 §:ssä (Tarkoitus ja toimintamuodot) on määrätty seuraavaa:

”Säätiön tarkoituksena on edistää ikääntyneen väestön ja vammaisten henkilöiden vuokra-asuntojen saantia, vuokra-asumisen laatua ja palveluasumista Äänekoskella.

”Säätiö toteuttaa tarkoitustaan rakennuttamalla, omistamalla ja hallitsemalla vuokra- ja palveluasumiseen soveltuvia asuntoja, toimitiloja ja kiinteistöjä.

”Säätiö voi harjoittaa toimintamuotoihinsa liittyvää ja muuta kiinteistösijoittamiseen ja kiinteistön hallintaan kuuluvaa liiketoimintaa.”

Tämä sääntömääräys on rekisteröity säätiörekisteriin 24.8.2023 osana säätiön uusia sääntöjä. Tätä ennen kaupunginhallitus oli 7.11.2022 (299 §) tekemällään päätöksellä hyväksynyt sääntöjen muuttamisen myös edellä olevan tarkoitusta ja toimintamuotoja koskevan kohdan osalta.

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (ARA) on nimennyt Äänekosken Asumispalvelusäätiön yleishyödylliseksi yhteisöksi 17.6.2021.

Äänekosken Asumispalvelusäätiön, Suolahden Vanhain- ja vammaistukisäätiö sr:n ja Äänekosken Vanhaintukisäätiö sr:n kesken on valmisteltu sulautumista, jossa Suolahden Vanhain- ja vammaistukisäätiö ja Äänekosken Vanhaintukisäätiö sulautuisivat vastaanottavana säätiönä olevaan Äänekosken Asumispalvelusäätiöön säätiöiden hallitusten 21.5.2024 hyväksymän sulautumissuunnitelman mukaisesti absorptiosulautumisena.

Osana sulautumisen valmistelua on ARA:lle tehty vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta annetun lain (604/2001) 24 §:n 3 momentissa tarkoitettu yleishyödyllisyysilmoitus. Säännöksen mukaan yhteisöjen tulee etukäteen ilmoittaa ARA:lle seikoista, joilla saattaa olla vaikutusta yleishyödyllisyyden edellytysten täyttymiseen.

ARA on antanut yleishyödyllisyysilmoitukseen 17.10.2024 päivätyn vastauksen. Vastauksessaan se on kiinnittänyt huomiota siihen, että valtion tuella lainoitettun asuntokannan omistajayhteisöjen toimintaa koskevat rajoitukset ja edellytykset eli yleishyödyllisyysäännökset on säädetty arava- ja korkotukilakeihin, ja ne astuivat voimaan 1.1.2000 (aravalaki 1189/1993, 15 a §).

Yleishyödyllisyysäännöksen mukaan yleishyödylliseksi nimetyllä yhteisöllä ei saa olla muita riskejä kuin sellaisia, jotka liittyvät yleishyödylliseen asuntojen tuottamiseen, vuokraamiseen ja ylläpitoon. Lisäksi asuntoja on vuokrattava sosiaalisin perustein tavoitteena asukkaiden hyvät ja turvalliset asuinolot kohtuullisin kustannuksin (aravalain 15 a §:n 5 kohta).

Sosiaaliseen asuntojen vuokraustoimintaan liittyväksi voidaan katsota esimerkiksi kiinteistöhoitopalvelut tai isännöinti. Hallituksen esityksessä (HE 274/1998) on tuotu esiin, että rajoitetulla toimialalla ja sen mukaisella sallitulla riskinotolla halutaan estää muun liiketoiminnan kautta syntyvien yhteisön omien ja sitä kautta myös valtion riskien kasvaminen. Säätiöiden ja yhdistysten kohdalla toimialalla viitataan niiden toimintamuotoihin.

ARA:n nimetessä Äänekosken Asumispalvelusäätiön yleishyödylliseksi yhteisöksi on tämän pitänyt täyttää rajoitettua toimialaa ja sen mukaista sallittua riskinottoa koskevat yleishyödyllisyyden edellytykset. ARA katsoo, että säätiön sääntömuutoksen jälkeinen tilanne ei vastaa nimeämisvaiheessa asetettuja edellytyksiä, koska muutoksen myötä säätiö saisi harjoittaa muutakin kuin yleishyödylliseen asuntojen tuottamiseen, vuokraamiseen ja ylläpitoon tai sosiaaliseen asuntojen vuokraustoimintaan liittyvää liiketoimintaa. ARA katsoo, että säätiön pitää tältä osin muuttaa sääntöjään, jotta ehdotettu sulautuminen voidaan toteuttaa.

Säätiön hallitus on 15.11.2024 päättänyt ryhtyä toimenpiteisiin säätiön sääntöjen muuttamiseksi ARA:n vaatimalla tavalla. Käytännössä tämä tarkoittaa, että sääntöjen 2 §:n 3 momentti kuuluisi jatkossa seuraavasti:

”Säätiö voi harjoittaa toimintamuotoihinsa liittyvää kiinteistön hallintaan kuuluvaa liiketoimintaa.”

Viittaus kiinteistösijoittamiseen siis poistettaisiin.

Säätiön hallitus pyytää kaupungin lausuntoa sanotusta sääntömuutoksesta.

Äänekosken kaupungin konserniohjeen 6.3 kohdan perusteella kaupungin määräysvallassa olevalla säätiöllä on velvollisuus hankkia kaupungin kanta sääntöjen muuttamiseen ennen päätöksentekoa. Kaupungin kannasta päättää konsernijohto.

Äänekosken kaupungin hallintosäännön 20 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaan kaupunginhallitus antaa kaupungin ennakkokannan konserniohjeen edellyttämässä asioissa. Lisäksi hallintosäännön 22 §:n 1 momentin 19 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin osallistumisesta säätiön perustamiseen ja hallintoon.

Säätiön sääntöjen 7 §:ssä on määrätty, että säätiön sääntöjen muuttamiseen vaaditaan Äänekosken kaupungin suostumus.

Äänekosken kaupunki valitsee kaikki säätiön hallituksen jäsenet, joten säätiö on kaupungin määräysvallassa.

ARA on esittänyt vastaavan sääntömuutosvaatimuksen myös Suolahden Vanhain- ja vammaistenkisäätiölle. Sitä vastoin Äänekosken Vanhaintukisäätiölle vaatimusta ei ole esitetty, koska tämä säätiö ei ole ARA:n yleishyödylliseksi nimeämä eikä sillä ole valtion tukemia lainoja.

Valmistelija	Hallintojohtaja Aleksi Heikkilä, puh. 040 823 7921
Esittelijä	Kaupunginjohtaja Matti Tuononen
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää, että Äänekosken kaupunki antaa asiassa seuraavan lausunnon: Äänekosken kaupunki hyväksyy Äänekosken Asumispalvelusäätiö sr:n sääntöjen muuttamisen edellä esittelytekstissä tarkoitetun mukaisesti. Kaupunginhallitus kehottaa kaupungin valitsemaa säätiön hallituksen jäseniä ehdottamaan ja kannattamaan sääntöjen muuttamista edellä esittelytekstissä tarkoitetun mukaisesti.
Päätös	Hyväksyttiin.

- - - - -

Matti Virtanen (yhteisöjäävi; Äänekosken Asumispalvelusäätiö sr:n hallituksen puheenjohtaja) totesi olevansa esteellinen ja poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

- - - - -